

W 81. rocznicę wybuchu w łaźni miejskiej

29 grudnia 2021

kategoria:

Aktualności

81. rocznica wybuchu w łaźni miejskiej

29 grudnia, w samo południe, pod pomnikiem poświęconym „Pamięci Członków Związku Orła Białego Którzy Zginęli w Czasie Okupacji Hitlerowskiej” odbyła się uroczystość upamiętniająca 81. rocznicę wybuchu w łaźni miejskiej.

W uroczystościach udział wzięli i kwiaty pod pomnikiem złożyli: zastępca burmistrza ds. społecznych Beata Zawila oraz przedstawiciele Harcerskiego Kręgu Seniora, Stowarzyszenia Miłośników Czeladzi i Muzeum Saturn.

Wybuch w łaźni miejskiej

Łaźnia miejska w Czeladzi stanowiła magazyn materiałów wybuchowych Związku Orła Białego Zagłębia Dąbrowskiego. W jej piwnicach ukrywano dynamit, zapalniki, broń, amunicję, produkowano też granaty. Budynek znajdował się na zapleczu ulicy ks. Pieńkowskiego (dawniej Zamurnej) i składał się z dwóch części : łaźni właściwej i ambulatorium. Było tam również mieszkanie, które zajmowała rodzina Jeleniów. Stefan Jeleń był dozorcą łaźni (łaziennym).

Kierownikiem łaźni był Józef Majcherczyk. Krytycznego dnia 29 grudnia 1940 roku, w godzinach popołudniowych nastąpił wybuch, który zmiotł z powierzchni ziemi budynek łaźni. Siła wybuchu świadczyła o dużym nagromadzeniu środków wybuchowych. Przyjechała straż pożarna a resztki budynku otoczyła niemiecka policja, zaczęto wynosić zabitych i rannych.

Co było przyczyną wybuchu?

Co było przyczyną wybuchu? Najbardziej prawdopodobną wydaje się relacja Wiktora Parki, który pisze, że zamierzano skonstruować bombę w celu wysadzenia wiaduktu kolejowego w Bytomiu.

W tym czasie miał do Czeladzi przyjechać minier z Krakowa, został jednak aresztowany w pociągu.

Członkowie ZOB sami usiłovali skonstruować bombę, która eksplodowała, powodując wybuch wszystkich znajdujących się w łaźni materiałów wybuchowych. Wskutek wybuchu na miejscu zginęli : Stanisław Rokita, Władysław Nowak, Antoni Daukso, Stefan Jeleń, który stał w drzwiach łaźni. Antoni Jeleń i wielu członków Związku Orła Białego w związku z tym wydarzeniem zbiegło do generalnej Guberni. Zygmunt Olszewski znalazł się w czeladzkim szpitalu, gdzie podobno prosił felczera Koprzywę o truciznę. Później aresztowany i wywieziony do obozu w Oświęcimiu, tam został zamordowany. Po wybuchu nastąpiły aresztowania w Czeladzi i Piaskach. Tylko niektórym członkom ZOB udało się uniknąć aresztowań, tak jak np. Marianowi Ochmanowi i Wiktorowi Parce. Temu drugiemu trzy lata później aresztowano żonę i dwoje małoletnich dzieci. Maria Parka zginęła z rąk niemieckich w Oświęcimiu. Tam też zginął Stefan Legutko, a Zygmunt Borg został stracony w Katowicach. Niemcy bezwzględnie rozprawili się z członkami Orła Białego. Rozstrzeliwano, wieszano i mordowano za samą przynależność do tej organizacji.

Oblicza się, że po wybuchu w łaźni aresztowano 126 członków Związku Orła Białego w Zagłębiu Dąbrowskim. Trudno doliczyć się ilu konspiratorów aresztowano w Czeladzi i na Piaskach.

81. rocznica wybuchu w łaźni miejskiej

29 grudnia 2021 2 **zdjęć**

[81. rocznica wybuchu w łaźni miejskiej](#)

[81. rocznica wybuchu w łaźni miejskiej](#)

- W 81. rocznicę wybuchu w łaźni miejskiej - strona [1](#)
- W 81. rocznicę wybuchu w łaźni miejskiej - strona [2](#)